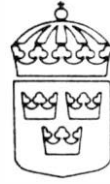

Motion till riksdagen

1987/88: Ub507

av Jan-Erik Wikström och Ingemar Eliasson (fp)

om bidrag till S:t Lukasstiftelsens
utbildningsverksamhet

Mot.
1987/88
Ub507–514

S:t Lukasstiftelsen är en ideell förening grundad 1939. Den är uppbyggd på lokalavdelningar. Antalet lokalavdelningar som vuxit kontinuerligt är för närvarande 33. De är fördelade över hela landet.

Verksamheten består dels av den föreningsverksamhet som bedrivs av lokalavdelningarna. Den innefattar främst upplysningsverksamhet kring frågor som berör den psykiska hälsan med speciell inriktning på den roll som värderingar och inte minst religiösa värderingar spelar för den psykiska hälsan.

30 av lokalavdelningarna driver egna mottagningar (eller mottagningsfiler till andra avdelningars mottagningar) för psykoterapi, psykisk rådgivning och själavård. Dessa mottagningar är fördelade över hela landet. 1986 omfattade verksamheten vid samtliga mottagningar ca 50 000 psykoterapeutiska samtal. Antalet samtal har ökat kontinuerligt. Det psykoterapeutiska arbete som stiftelsen bedriver torde vara det största i landet som drivs i enskild regi. Arbetet utförs utan inriktning på ekonomisk vinst.

Stiftelsens riksorganisation driver ett utbildningsinstitut. Vid detta utbildas normalt samtidigt ca 500 studerande i utbildningar och fortbildningar som ligger på högskolenivå. På grund av att psykoterapiutbildningen måste förändras har vissa kurser under de senaste åren måst inställas och antalet studerande är därför för närvarande tillfälligt nere i ca 300.

Utbildningsinstitutet har hittills drivit fyra former av utbildningar eller fortbildningar: en utbildning i psykoterapi, en fortbildning i psykosocialt arbetssätt, en fortbildning i själavård för församlingsanställda och en utbildning i enskild själavård.

Den utbildning i psykoterapi som stiftelsen bedriver började redan på 1950-talet i mer systematisk form. När den statliga utredningen om psykoterapiutbildning lades fram 1976, räknades stiftelsens utbildning som en av de existerande utbildningarna i landet och det förutsattes att S:t Lukasstiftelsen därför också i fortsättningen skulle kunna utbilda för psykoterapeutiskt arbete. Den utbildning som stiftelsen bedrivit har vid ekvivalering vid högskolorna gett vad som kallats steg-1-kompetens. Stiftelsen har under senare år givit intern kompletteringsutbildning åt egna medarbetare som givit dem steg-2-kompetens, vilket lett till att de kunnat få legitimation som psykoterapeuter.

Situationen för det psykoterapeutiska arbetet och för psykoterapiutbild-

ningen har ändrats under senare år. Legitimation för psykoterapeuter infördes 1984 (prop. 1983/84:179, SFS 1984:542 21 juni 1984). Utbildningen vid högskolorna har ändrats och kommer nu bara att ges på steg-2-nivå.

S:t Lukasstiftelsen har gjort bedömningen att det i framtiden kommer att krävas, att åtminstone de flesta av psykoterapeuterna vid stiftelsens mottagningar är legitimerade för att arbetet skall komma att anses ha tillräcklig kvalitet. Man har också ansett att behovet av utbildning för sådan kompetens som ger legitimation kommer att bli stort i samhället.

För att kunna förse sina egna mottagningar med kompetent personal så att inte mottagningarna under 1990-talet måste läggas ner och för att samtidigt erbjuda en kvalificerad utbildning i psykoterapi har stiftelsen beslutat att anordna en ny utbildning i psykoterapi, som skulle ha sådan nivå att de studerande efter avslutade studier skall kunna anhålla hos socialstyrelsen om legitimation som psykoterapeut. Beslutet gäller under förutsättning att stiftelsen kan lösa de ekonomiska problem som en sådan utbildning medför.

Ekonomi för S:t Lukasstiftelsens utbildning bygger huvudsakligen på de studerandes terminsavgifter. För dem som går i utbildningen i psykoterapi (på steg-1-nivå) och fortbildningen i psykosocialt arbetssätt har terminsavgiften den senaste tiden varit 3 800 kronor.

En utbildning i psykoterapi på den högre utbildningsnivån (steg 2) skulle medföra avsevärt högre utbildningskostnader. Dels kräver utbildningen mer lärarkrafter. Dels behöver handledningsarbetet vid de mottagningar, till vilka utbildningen knyts, få förstärkta resurser för att kunna motsvara de högre ställda kraven. Om de studerande själva skulle betala kostnaderna för den planerade nya utbildningen skulle terminsavgifterna behöva vara högre än 7 000 kronor. Det skulle göra det svårt att rekrytera studerande.

S:t Lukasstiftelsen ser det därför som en förutsättning för att man skall kunna anordna den planerade utbildningen att stiftelsen på annat sätt än genom terminsavgifter kan anskaffa 700 000 kronor per år för att täcka de ökade kostnaderna.

Stiftelsen har samtidigt sett det som en överlevnadsfråga för stiftelsen att anordna denna utbildning, därför att om den inte kommer till stånd kommer också arbetet vid mottagningarna långsiktigt att behöva läggas ned.

Utbildningen är planerad att sträcka sig över fyra år. Vartannat år räknar stiftelsen med att kunna ta in en grupp på 24 studerande till utbildningen.

Huvuddelen av de studerande kommer troligen att utnyttja sina kunskaper för arbete inom vårdformer drivna av stat, landsting eller kommun. Så har i varje fall hittills varit fallet. En genomgång av de senaste hundra personerna som utbildats i psykoterapi och psykosocialt arbetssätt vid stiftelsens utbildningsinstitut visade att i båda grupperna 79 av 100 arbetade inom offentliga sektorn.

Den av S:t Lukasstiftelsen drivna utbildningen tjänar alltså inte främst stiftelsens egna övriga verksamhet utan framför allt samhällets vårdarbete.

Till S:t Lukasstiftelsens utbildning utgår för närvarande inte något anslag från utbildningsdepartementet. Till riksorganisationen utgår från socialdepartementet ett organisationsanslag som budgetåret 87/88 utgör 400 000 kronor.

Först inför budgetåret 1989/90 behöver S:t Lukasstiftelsen statsbidrag för den angelägna utbildningsverksamhet man bedriver. Inför den utbyggnad av påbyggnadsutbildningen i psykoterapi som nu planeras bör också möjligheten prövas att genom statsbidrag stödja utbildningsverksamheten vid S:t Lukasstiftelsen.

Mot. 1987/88
Ub507

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om S:t Lukasstiftelsens utbildningsverksamhet.

Stockholm den 15 januari 1988

Jan-Erik Wikström (fp)

Ingemar Eliasson (fp)